

Atbild Eksperts

Cik lielā apmērā drīkst veikt ieturējumus no darba algas?

15. februāris, 2011 /

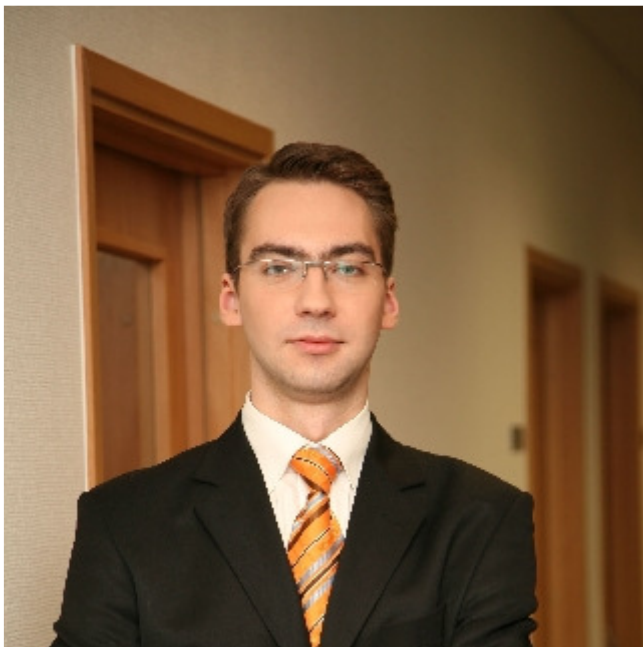


Foto: no ZAB Sorainen arhīva

Uzņēmumā strādā darbinieks uz nepilnu darba laiku. Mēnesī pēc nodokļu nomaksas darba samaksa ir 140 Ls. Esam saņēmuši 2 dokumentus no tiesu izpildītāja, ka no darbinieka ir jāietur nauda par divām nenomaksātām parādu saistībām, kopā 50 % no algas. Vai ir likumīgi ieturēt 70 Ls, tos pārskaitot, pamatojoties uz tiesas lēmumu, un darbinieks faktiski tad saņem tikai 70 Ls mēnesī.

Atbild Zvērinātu advokātu biroja Sorainen zvērināts advokāts Andis Burkevics:

Tā kā jautājumā nav norādīts darbinieka darba nedēļas ilgums, nav iespējams secināt, cik darbinieks saņemtu, strādājot pilnu darba laiku (t.i., minimālo algu vai vairāk).

Neskatoties uz to, jānorāda, ka *Civilprocesa* un *Darba likuma* regulējums attiecīgajā jautājumā ir pretrunīgs. *Civilprocesa likuma* 594. panta 2. daļa paredz, ka gadījumā, ja piedziņa uz darba samaksu tiek vērsta pēc vairākiem izpildu dokumentiem, darbiniekam katrā gadījumā jā saglabā darba samaksa un tai pielīdzinātie maksājumi 50 % apmērā, t.i., nav ierobežojuma veikt piedziņu arī no minimālās algas. No šī noteikuma izņēmums ir situācija, kad ieturējumi pēc izpildu dokumentiem tiek izdarīti uzturlīdzekļu piedziņas lietās nepilngadīgu bērnu uzturam vai Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijas labā, jo šādā gadījumā parādnieka (darbinieka) darba samaksa un tai pielīdzinātie maksājumi saglabājami 50 % apmērā no minimālās mēneša darba algas.

Savukārt *Darba likuma* 80. panta 1. daļa nosaka, ka – lai vai kādi ieturējumi uz kāda pamata būtu veicami – jebkurā gadījumā darbiniekam saglabājama minimālā darba alga. Tomēr minētā panta 2. daļā noteikts izņēmums, būtībā paredzot, ka minimālā alga vispār nekādā apmērā nav saglabājama, ja uzturlīdzekļu piedziņa tiek veikta nepilngadīga bērna uzturēšanai.

Neskatoties uz augstākminētajām pretrunām, darba devējam jāņem vērā, ka tiesu izpildītāja prasības un rīkojumi, izpildot tiesu spriedumus un citus nolēmumus, fiziskajām un juridiskajām personām ir obligāti (*Civilprocesa likuma* 551. panta 1. daļa). Līdz ar to darba devējs nedrīkst veikt ieturējumus mazākā apmērā, kā paredzēts tiesu izpildītāja izdotajā rīkojumā.

Turklāt Valsts darba inspekcija norādījusi: [...] *izpildot šķietami prettiesisku [tiesu izpildītāja] rīkojumu, darba devēja intereses netiek aizskartas. Savukārt parādnieks jeb darbinieks, kura tiesības un tiesiskās intereses tiek aizskartas, ir tiesīgs saskaņā ar Civilprocesa likuma 632. pantu tiesu izpildītāja darbības pārsūdzēt tiesā, [...]* (skat. www.vdi.lv).

Atslēgvārdi: darba samaksa / darba likums / ieturējumi